

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

CJMZD14C0T04

DIDAKTICKÝ TEST

Maximální bodové hodnocení: 69 bodů
Hranice úspěšnosti: 44 %

1 Základní informace k zadání zkoušky

- Didaktický test obsahuje **32 úloh**.
- Časový limit pro řešení didaktického testu je uveden na záznamovém archu.
- Povolené pomůcky: pouze psací potřeby.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- U všech úloh/podúloh je právě jedna odpověď správná.
- Za nesprávnou nebo neuvedenou odpověď se neodčítají záporné body.
- Odpovědi píšete do záznamového archu.
- Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.

2 Pravidla správného zápisu odpovědí

- Odpovědi zaznamenávejte **modře nebo černě** píšící propisovací tužkou, která píše dostatečně silně a nepřerušovaně.
- Hodnoceny budou **pouze odpovědi uvedené v záznamovém archu**.
- Odpověď, kterou považujete za správnou, zřetelně zakřížkujte v příslušném bílém poli záznamového archu, a to přesně z rohu do rohu dle obrázku.

A B C D
4

- Pokud budete chtít následně zvolit jinou odpověď, zabarvíte pečlivě původně zakřížkované pole a zvolenou odpověď vyznačte křížkem do nového pole.

A B C D
4

- Jakýkoli jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.
- Pokud zakřížkujete více než jedno pole, bude vaše odpověď považována za nesprávnou.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

1 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

- A) I přes stálou péči majitele pozemku dřevěná ohrada shnila.
- B) Čerstvě skosená tráva patří mezi nejčastější spouštěče alergie.
- C) V realitní kanceláři nám kvůli pronájmu bytu sjednají schůzku s právníkem.
- D) Mnozí kněží zemřeli kvůli svému odhodlání neprozradit spovědní tajemství.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 2–6

Na premiéru svého filmu, která proběhla druhý festivalový den, se režisér Jan Hřebejk dostavil osobně. Ale po skončení projekce byl vzduch naplněn zřetelným rozčarováním.

V jednoduchosti je krása. Tahle stará zrádná pravda doběhla už nejednoho mistra a Hřebejk není výjimkou. **Přitom právě jednoduchosti zprvu využívají i Líbánky, avšak veškeré dění je omezeno pouze na půdorys jedné svatby a několika málo rodin.** Hřebejk navíc k nadbytečným kudrlinkám neutíká ani ve formě. Stačí mu klavír, krasosmutnění sklonku třeboňského léta a dobří herci. Nevěsta Aňa Geislerová v bílém šťastně září, svatební rutinu vítaně nabourává smysl pro grotesknost. Také cinefilové si přijdou na své, mohou si užívat časté odkazy na podobenství od Altmana po Němce.

Funguje kupodivu i mírně ohraný, leč vhodně využitý dramatický prvek v podobě narušitele s tajemstvím. Ten bez pozvání pronikne až do samého jádra oslav, všechny si omotá kolem prstu, umně si pohrává s trpělivostí novomanželů i zvědavostí diváka a dobrých třicet minut budí znepokojení, jež společenskou frašku změní v ryzí thriller.

Jenže pak to přijde. Hřebejk se asi zalekl, že stvořil něco snad až příliš prostého a průzračného. Dílo, které možná bude bavit průměrné diváky, ale ne festivalové poroty, jež vyžadují gesta, nikoli řemeslo a žánr. Hysterickou pointou, tak nevěrohodnou a klišovitou, až to bolí, každopádně během chvíle pohřbí vše, co hodinu poctivě a slibně budoval. Z filmu, jenž měl zdravou ambici být něčím univerzálnějším než jen hezkým českým filmem, se zcela nepochopitelně stane zaměnitelná manýra lokálního charakteru, jež ve výsledku musí zklamat publikum i porotu.

Líbánky mohly být zlatým hřebem trilogie o lidské zodpovědnosti, místo toho jsou jen jejím smutným epitafem.

(www.reflex.cz, upraveno)

2 body

2 Který z následujících úseků výchozího textu obsahuje nejméně podstatnou informaci pro čtenáře zvažujícího návštěvu filmu?

- A) Na premiéru svého filmu, která proběhla druhý festivalový den, se režisér Jan Hřebejk dostavil osobně.
- B) Funguje kupodivu i mírně ohraný, leč vhodně využitý dramatický prvek v podobě narušitele s tajemstvím.
- C) Také cinefilové si přijdou na své, mohou si užívat časté odkazy na podobenství od Altmana po Němce.
- D) Líbánky mohly být zlatým hřebem trilogie o lidské zodpovědnosti, místo toho jsou jen jejím smutným epitafem.

2 body

3 **Ve které z následujících možností se v kontextu výchozího textu neuplatňuje obraznost?**

- A) které možná bude bavit průměrné diváky
- B) stará zrádná pravda doběhla už nejednoho mistra
- C) navíc k nadbytečným kudrlinkám neutiká ani ve formě
- D) po skončení projekce byl vzduch naplněn zřetelným rozčarováním

2 body

4 **Která z následujících možností nejlépe odstraňuje nedostatek ve výstavbě souvětí zvýrazněného ve výchozím textu?**

- A) Přitom právě jednoduchosti zprvu využívají i Líbánky, veškeré dění je totiž omezeno pouze na půdorys jedné svatby a několika málo rodin.
- B) Přitom právě jednoduchosti zprvu využívají i Líbánky, ale veškeré dění je omezeno pouze na půdorys jedné svatby a několika málo rodin.
- C) Přitom právě jednoduchosti zprvu využívají i Líbánky, veškeré dění je přitom omezeno pouze na půdorys jedné svatby a několika málo rodin.
- D) Přitom právě jednoduchosti zprvu využívají i Líbánky, přestože veškeré dění je omezeno pouze na půdorys jedné svatby a několika málo rodin.

2 body

5 **Které z následujících tvrzení je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu?**

- A) Na Líbáncích lze najít několik pozitiv, celkový dojem z filmu však kazí zejména jeho finále.
- B) Film se setkal s ovacemi u diváků, porota filmového festivalu ho ale přivítala spíše vlažně.
- C) Zápletku filmu tvoří neočekávaný příchod tajemného muže, který ohrožuje životy ostatních postav.
- D) Ve filmu na sebe strhává pozornost Aňa Geislerová v roli nevěsty, ostatní herecké výkony už tak kvalitní nejsou.

2 body

6 **Kterým slovním druhem je v posledním souvětí výchozího textu slovo *místo*?**

- A) spojka
- B) příslovce
- C) předložka
- D) podstatné jméno

VÝCHOZÍ BÁSEŇ A TEXT K ÚLOHÁM 7–10

BÁSEŇ

Jaroslav Seifert: Píseň o Viktorce (výňatek)

– Vrostlas mi dávno do tepen,
můj úžas vchází do úžasu.
Když s tebou jdu, jsem oslepen,
musím se opřít o tvou krásu.
Můj úžas vchází do úžasu,
vrostlas mi dávno do tepen.

– Co když je láska plamenem,
jenž vyšlehává z překvapení;
až shoří vše, co bylo v něm,
zmizí a bude po plameni,
jenž vyšlehával z překvapení
a byl jen pouhým plamenem?

– Ať soptí Vesuv sirný květ
a pohřbí nás tu ve své lávě,
ať hlava má za tisíc let
je ještě schýlena k tvé hlavě.
Ať pohřbí nás tu ve své lávě,
ať soptí Vesuv sirný květ.

– Říkej to znovu ústům mým,
i kdybych nevěřila sluchu;

je mi to víc než doušek vzduchu.
I kdybych nevěřila sluchu,
říkej to znovu ústům mým.

TEXT

SYNEKDOCHA – pojmenování, jímž se slovo označující část nějaké věci, skutečnosti užije jako pojmenování celku, nebo naopak (např. *pod rodnou střechou* místo v rodném domě).

(L. Lederbuchová, Průvodce literárním dílem, upraveno)

2 body

7 Ve kterém z následujících veršů BÁSNĚ se vyskytuje *synekdocha*?

- A) Říkej to znovu ústům mým
- B) Ať pohřbí nás tu ve své lávě
- C) musím se opřít o tvou krásu
- D) jenž vyšlehává z překvapení

2 body

8 Která z následujících možností patří na vynechané místo (*****) v BÁSNĚ?

- A) bez tebe jsem plna strachu
- B) i když to všechno dávno vím
- C) za nocí stříbrných vůbec nespím
- D) a topila bych se v hvězdném prachu

2 body

9 Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje lyrický subjekt v 1. sloce BÁSNĚ?

- A) Lyrický subjekt vypráví o prožívaných tělesných mukách.
- B) Lyrický subjekt se vychloubá duchovní proměnou své milé.
- C) Lyrický subjekt vypovídá o své soběstačnosti v oblasti psychického života.
- D) Lyrický subjekt se vyznává z téměř fyzického splnutí s objektem své lásky.

2 body

10 Ke kterému z následujících děl odkazuje titul BÁSNĚ?

- A) Máj Karla Hynka Máchy
- B) Babička Boženy Němcové
- C) Kytice Karla Jaromíra Erbena
- D) Povídky malostranské Jana Nerudy

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 11

Prosím Váš úřad o důkladné prověření dodržování vyhlášky městské části vydanou dne 3. 1. 2012.

(CERMAT)

2 body

11 Která z následujících možností nejlépe odstraňuje nedostatky ve výchozím textu?

- A) Prosím Váš úřad o důkladné prověření dodržované vyhlášky městské části vydané dne 3. 1. 2012.
- B) Prosím Váš úřad o to, aby důkladně dodržoval prověřenou vyhlášku městské části vydanou dne 3. 1. 2012.
- C) Prosím Váš úřad o důkladné prověření vyhlášky městské části a jejího dodržování vydané dne 3. 1. 2012.
- D) Prosím Váš úřad o důkladné prověření toho, zda je dodržována vyhláška městské části vydaná dne 3. 1. 2012.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 12–15

Po několik generací naší poválečné doby byl Sigmund Freud prakticky neznámou veličinou vystupující z magického přítmí dosud **tabuizovaných** myšlenek. Freudův obraz byl často ve vědomí českých lidí spojován pouze s nahlížením do zakázané komnaty jménem sex, kterému jako by dodal „vědecký základ“. Freudův rozporuplný odkaz však nepochopíme, pokud si jeho dílo pouze přečteme. Freud jako každá hvězdná veličina je součástí většího komplexu génů, kteří se vzájemně vahou svých idejí přitahují a odpuzují, aby tak vytvořili duchovní kompozici své doby.

Spolu s Einsteinem patří Freud k učencům, kteří výrazně ovlivnili smýšlení evropských a amerických intelektuálů první poloviny dvacátého století, protože svými osobitými názory zpochybnili existující řád světa. Einstein tím, že zrelativizoval platnost newtonovské fyziky, která byla smyslově, a tudíž také empiricky pochopitelná, a Freud tím, že zproblematizoval vůli lidského jedince poukázáním na jeho nevědomé touhy, představy a přání, které však zásadně ovlivňují jeho činy.

Nadšené přijetí jejich myšlenek usnadnila skutečnost, že v dýmu žlutavého yperitu a v zavšivených zákopech první světové války zanikla po sedmi staletích velká evropská civilizace a s ní její duchovní svět. Válka vytěsnila z myslí lidí poslední zbytky důvěry v boží řád, který v hrůzách tohoto století selhal. Bylo třeba svět znovu vysvětlit. A tak věda nahradila víru a spekulace dogma.

Pusté prostory lidské duše, zbavené Boha a lásky k bližnímu, se staly pro Freuda terénem zázračných spekulací, které těžily z jeho klinické praxe.

(Vzhledem k povaze jedné z úloh není zdroj výchozího textu uveden, upraveno.)

2 body

12 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

- A) Nejen užití obrazných pojmenování napovídá, že se jedná o umělecký text s dominantní estetickou funkcí.
- B) Práce s objektivními fakty potvrzuje, že se jedná o publicistický text s dominantní přesvědčovací funkcí.
- C) Výstavba větných celků a kompozice textu dokazují to, že se jedná o prostědělovací text s dominantní informativní funkcí.
- D) Snaha o zpřístupnění odborných poznatků široké veřejnosti odpovídá tomu, že se jedná o populárně-naučný text s dominantní poznávací funkcí.

2 body

13 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je jazyková chyba?

- A) vytěsnila z myslí lidí poslední zbytky důvěry
- B) představy a přání, které však zásadně ovlivňují jeho činy
- C) výrazně ovlivnili smýšlení evropských a amerických intelektuálů
- D) komplexu génů, kteří se vzájemně vahou svých idejí přitahují a odpuzují

2 body

14 Která z následujících možností nejlépe vystihuje význam slova *tabuizovaných* v 1. větě výchozího textu?

(Posuzované slovo je ve výchozím textu zvýrazněno.)

- A) ubližujících
- B) ukvapených
- C) zavádějících
- D) zapovězených

max. 3 body

15 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

	A	N
15.1 Freudovo poselství pochopíme jen tehdy, když si přečteme jeho kompletní dílo.	☐	☐
15.2 Freud s Einsteinem vytvořili společnou teorii, kterou popřeli dosavadní názory o fungování celého světa.	☐	☐
15.3 Sigmund Freud aplikoval svou teorii zejména na křesťany, kteří se cítili po první světové válce opuštěni Bohem.	☐	☐
15.4 Změna, kterou ve společnosti způsobila první světová válka, přispěla k tomu, že lidé byli myšlenkám Freuda a Einsteina přístupní.	☐	☐

max. 3 body

16 Rozhodněte o každém z následujících souvětí, zda je napsáno pravopisně správně (A), či nikoli (N):

	A	N
16.1 Chystali jsme se na večírek, pak ale nečekaně zahřmělo, začali padat kroupy a bylo po plánech.	☐	☐
16.2 Davy nedočkavých turistů obdivovali skalní útesy, které se tyčily nad tyrkysově modrým mořem.	☐	☐
16.3 Čas plynul jako voda, rodiče už pomalu ztráceli naději, ale jednoho dne se konečně syn objevil ve dveřích.	☐	☐
16.4 Zatímco strýčci se po skončení obřadu tvářili tajemně, tetičky se hned vrhly k novomanželům a se slzami v očích jim gratulovaly.	☐	☐

17 Seřadte jednotlivé části textu (A–E) za sebou tak, aby byla dodržena textová návaznost:

- A) Zmrzačit ji – a ona pak nehlasně skučí, dokud se mravenci a jiné mouchy nezačnou rvát o její ještě živé tělo. Grey si však nedopřál obvyklou rozkoš mučitele ze sledování muk. Měl příliš plnou hlavu Krále.
- B) Grey se díval na Krále a snažil se zaslechnout, co říká muži stojícímu vedle něho. Bylo to však příliš daleko. Grey přemýšlel, kdo ten druhý muž vlastně je, ale nemohl si vzpomenout. Jenom z pásky na předloktí poznal, že je to nějaký major.
- C) Obratný pohyb zápěstí – a další omráčená moucha spadla na podlahu. Zabít ji by byla nedbalost. Zmrzačit ji! Pak ta bestie pozná bolest a aspoň svou troškou zaplatí za muka, která působí.
- D) Jeho zrnka pak pomalu klesala k zemi. Grey se mechanicky ohnal bambusovou plácačkou na mouchy.
- E) Japonci totiž nařídili všem důstojníkům, že musí nosit na levém předloktí pásku s označením hodnosti. Stále. Dokonce i když byli nazí. Na nebi se teď rychle začala kupit černá bouřková mračna. Páchnoucí závan větru zdvihl na chvíli prach.

(J. Clavell, Král krysa, upraveno)

17.1 _____

17.2 _____

17.3 _____

17.4 _____

17.5 _____

VÝCHOZÍ TABULKA K ÚLOZE 18

Základní údaje o obyvatelích		1993	2004	2007	2010
průměrný věk při prvním sňatku	nevěsta	23,2	26,3	27,4	28,2
	ženich	25,4	29,0	30,1	31,0
podíl matek do 18 let ze všech matek	v %	1,8	1,0	0,7	0,6
průměrný věk matky při narození 1. dítěte	x	22,6	26,3	27,1	27,6
průměrný věk matky při narození dítěte	x	25,0	28,3	29,1	29,6
podíl dětí narozených mimo manželství	v %	12,7	30,6	34,5	40,3
samovolné potraty	absolutní čísla	13 228	12 402	14 102	13 981
umělá přerušení těhotenství	absolutní čísla	70 634	27 574	25 414	23 998
průměrný věk při ovdovění	vdova	63,5	66,0	67,0	67,9
	vdovec	68,2	70,0	70,7	71,6

(www.czso.cz, Demografická statistika ČSÚ, upraveno)

max. 3 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozí tabulce (A), či nikoli (N):

	A	N
18.1 Všechny sledované oblasti vykazují buď trvale vzestupnou, nebo trvale sestupnou tendenci, v žádné oblasti nezaznamenáváme kolísání.	☐	☐
18.2 Na základě údajů v tabulce lze konstatovat, že čím nižší je počet umělých přerušení těhotenství, tím vyšší je počet nezletilých matek.	☐	☐
18.3 V tabulce je uvedeno, že muži umírají později než ženy – v roce 2010 se průměrně muži dožívali necelých 72 let oproti ženám, které se v tomtéž roce nedožily ani 68 let.	☐	☐
18.4 V průběhu sledovaného období se postupně zvyšoval průměrný věk snoubenců (bez ohledu na pohlaví) vstupujících do prvního manželství. Stejný trend se týká i průměrného věku prvorodiček, v roce 2010 byly prvorodičky průměrně o celých 5 let starší než v roce 1993.	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 19–23

Váš první román vyvolal mezi některými lidmi negativní reakce **kvůli jejich tematice**. Jak vás napadlo věnovat se zrovna pochodu smrti německých žen a dětí *****?

Zkrátka jsem se přestěhovala do míst, z nichž byli odsunuti původní obyvatelé, Němci, a zvláštní syrová atmosféra je tam po tomhle našem násilném aktu dodnes. Chtěla jsem tomu přijít na kloub. Během pátrání jsem přicházela na další dramatické osudy, které nakonec vyústily v román o Gertě Schnirch.

Pochod jste si dokonce sama vyzkoušela, s kočárkem a v noci jako hrdinka vaší knihy. Jaký to byl zážitek?

Nenahraditelný. Díky podobným zkušenostem se dokážu lépe dostat do problematiky, o níž píšu. Částečně tak žiju dva tři roky **životy svých postav**, což vůbec neznamená, že píšu o sobě. Naopak, strašně mě zajímá, jak se žije lidem v jiných světech, než je ten můj.

Proč jste Gertin příběh zpracovala v podobě románu? Dnešní čtenáři nejsou tomuto typu literatury příliš nakloněni.

Lákalo mě vyrovnat se s tématem odsunu Němců a zabývala bych se **jejich pohnutými osudy**, i kdyby **měl můj rukopis** skončit v šuplíku. Nepřemýšlela jsem nad tím, co je „trendy“, a ani teď to nedělám. Mnohem víc poslouchám to, co rezonuje ve mě. Pokud mě dané téma táhne natolik, že kvůli němu nemůžu spát a veškerý volný čas věnuji tomu, abych o něm zjistila co nejvíc, je to to pravé, i kdyby tomu nebyla doba nakloněna.

(www.ona.idnes.cz, rozhovor se spisovatelkou Kateřinou Tučkovou, upraveno)

max. 3 body

19 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

	A	N
19.1 Spisovatelka se věnuje psaní autobiografických próz, každé dva až tři roky vydává román.	☐	☐
19.2 Skutečnost, zda bude její kniha vydána, je pro Tučkovou stejně zásadní jako téma, které ji při tvorbě zcela pohltí.	☐	☐
19.3 Kateřina Tučková se zúčastnila rekonstrukce pochodu smrti, která se každoročně pořádá k uctění památky jeho obětí.	☐	☐
19.4 Román o Gertě Schnirch odsoudili čtenáři zejména v Německu, protože detailně popisoval zabíjení německých žen a dětí.	☐	☐

2 body

20 Které z následujících témat se ve výchozím textu neobjevuje?

- A) spisovatelčina čtenářská zkušenost
- B) okolnosti vzniku románu o Gertě Schnirch
- C) postoj, který zaujímají k románům současní čtenáři
- D) principy, které při tvorbě uplatňuje Kateřina Tučková

2 body

21 Která z následujících úprav odstraňuje chybně užitě zájmeno ve výchozím textu?

(Slovní spojení s posuzovanými zájmeny jsou ve výchozím textu zvýrazněna.)

- A) místo *měl můj rukopis* má být *měl svůj rukopis*
- B) místo *kvůli jejich tematicke* má být *kvůli své tematicke*
- C) místo *životy svých postav* má být *životy mých postav*
- D) místo *jejich pohnutými osudy* má být *svými pohnutými osudy*

2 body

22 Které z následujících období československých dějin patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu?

- A) v období první republiky
- B) na počátku druhé republiky
- C) na sklonku první světové války
- D) po skončení druhé světové války

2 body

23 Ve které z následujících oblastí je v posledním odstavci výchozího textu pravopisná chyba?

- A) psaní i/y
- B) psaní s/z
- C) psaní n/nn
- D) psaní mě/mně

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 24–27

Španihel mě strašně otravuje, protože mě miluje. Já jsem ráda, že mě někdo miluje, ale **moc** mě to nebaví. Každý den na mě čeká v průchodu do našeho dvora a nechce mě pustit domů. Schwálně mi vždycky sebere tašku nebo pytlík s přezůvkama nebo něco jinýho takovýho, abych bez toho nemohla odejít. Musím ho honit a přemlouvat a nakonec vždycky čekat, až ho to omrzí. A když teda domů nejdu a zůstanu tam s ním, tak nemluví a jenom kouká. Vždycky se ho zeptám: „Co chceš, Míšo?“ A on řekne jenom: „He, he, he.“ Úplně jako blázen z blázince.

Když mě vloni miloval Honza Bezvad ze Zákopů, chodili jsme zase sem tam po poli, potom mě z ničeho nic povalil na zem a poslintal mi celej obličej. Tak jsem utekla a od té doby s ním **nemluví**.

Míša Španihel mě tak miluje, že se na mě jednou přišli podívat jeho maminka s tatínkem, protože jim doma pořád o mně vypravuje. To jsem seděla zrovna na dvoře mezi bytovkama, na té **cestě**, co je tam po dešti takový pěkný bláto jako hlína na kroužku, a dělala jsem sochu. Tam za mnou přišli. Míša, jeho maminka a jejich tatínek. Řekla jsem: „Dobrý den.“ Míša řek: „Ahoj.“ A jeho maminka zavrtěla hlavou a smutně řekla: „Tak to je ta Helenka...“ A pak zase **rychle** odešli. Ani mě k nim nepozvali na návštěvu.

(I. Dousková, Hrdý Budžes, upraveno)

2 body

24 Které z následujících tvrzení nejlépe vystihuje výstavbu výchozího textu?

- A) Jednotlivé události jsou řazeny chronologicky za sebou.
- B) Do vyprávěného příběhu je vložena retrospektivní pasáž.
- C) Text obsahuje dva samostatné paralelní příběhy, které nic nespojuje.
- D) Výstavba textu je roztržitá, příběh je vyprávěn z perspektivy více postav.

2 body

25 Kolik postav vystupuje v posledním odstavci výchozího textu?

- A) dvě
- B) tři
- C) čtyři
- D) pět

2 body

26 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu si vypravěč protirečí?

- A) A když teda domů nejdu a zůstanu tam s ním, tak nemluví a jenom kouká.
- B) Španihel mě strašně otravuje, protože mě miluje. Já jsem ráda, že mě někdo miluje, ale moc mě to nebaví.
- C) To jsem seděla zrovna na dvoře mezi bytovkama, na té cestě, co je tam po dešti takový pěkný bláto jako hlína na kroužku, a dělala jsem sochu.
- D) Každý den na mě čeká v průchodu do našeho dvora a nechce mě pustit domů. Schwálně mi vždycky sebere tašku nebo pytlík s přezůvkama nebo něco jinýho takovýho, abych bez toho nemohla odejít.

2 body

27 Kterou z následujících dvojic slov lze v kontextu výchozího textu považovat za synonyma?

(První slovo vždy pochází z výchozího textu a je v něm zvýrazněno.)

- A) moc – síla
 - B) rychle – spěšně
 - C) cestě – výpravě
 - D) nemluvím – mlčím
-

2 body

28 Ve které z následujících vět má podstatné jméno platnost příslovečného určení?

- A) Dlouho jsem toužil po setkání se svou první láskou.
 - B) Včera jsem potkal svého spolužáka ze základní školy.
 - C) Nedávno se přestěhoval do rodinného domu s velkou zahradou.
 - D) Pořád ho budou pronásledovat vzpomínky na děsivou noční můru.
-

2 body

29 Která z následujících vět je napsána bez pravopisné chyby?

- A) Farmářské trhy se konají na pražském Náměstí Míru.
- B) V severní Africe jsme navštívili Egyptské pyramidy.
- C) Začátkem nového roku se přestěhuji do ulice Pod Alejí.
- D) Učí na přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy v Praze.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 30–32

Když se nám, Čechům, vede jakž takž, jsme náramně nedůtkliví na důstojnost a čest. Občas, když jde do tuhého, se umíme dokonce vypnout k heroismu a rádi se pokládáme za dědice mistra Jana Husa. Ale když jsou časy zlé, bereme si obvykle za vzor Josefa Švejka.

A protože to u nás už vlastně hodně dávno nebylo v pořádku, stojí kurz Švejka setrvale vysoko, jako by se švejkování našich dědů pomalu měnilo ve švejkárnu jako národní filozofii.

Se Švejkem to vůbec není jednoduché. Švejka jako člověka nemá nikdo rád. Švejka si nikdo neváží. Ačkoli Švejka rádi citujeme, neobdivujeme ho. A jeho skutky vlastně vůbec nepokládáme za příkladné. Když občas chceme v záchvatu **sebemrškačství** říci o sobě něco hodně zlého a krutého, prohlašujeme, že jsme národ švejků. K problematice českého švejkovství však patří, že tento výrok pronášíme s žertovnou blahovůlí, se skrytým zadostiučiněním, ne-li rovnou se zálibou. Přisvojujeme si totiž ochotně jeho pohled na svět.

(J. Jedlička, O Švejkovi a švejkování, upraveno)

2 body

30 Která z následujících možností nejlépe vystihuje téma výchozího textu?

- A) vztah českého národa ke Švejkovi
- B) proměny názorů na román o Švejkovi
- C) srovnání Švejka s osobností mistra Jana Husa
- D) oslavování Švejka jako významné postavy literárních dějin

2 body

31 Které z následujících tvrzení vyplývá z výchozího textu?

- A) V určitých situacích se Češi ztotožňují se Švejkem.
- B) Češi ze sebe dokáží v relativně klidných časech udělat hrdiny.
- C) Obliba Švejka v České republice klesá v době hospodářské krize.
- D) Postava mistra Jana Husa je předobrazem hodnot spojovaných se Švejkem.

2 body

32 Která z následujících možností nejlépe vystihuje v kontextu výchozího textu význam slova **sebemrškačství?**

(Posuzované slovo je ve výchozím textu zvýrazněno.)

- A) sebeurčení
- B) sebezapření
- C) sebetryznění
- D) sebeovládání

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.
